

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-361-3-26>

**PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF PIPE ENTERPRISES
OF UKRAINE ACCORDING TO WORK RESULTS
IN THE FIRST HALF OF 2023**

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРУБНИХ ПІДПРИЄМСТВ
УКРАЇНИ ЗА ПІДСУМКАМИ РОБОТИ У ПЕРШОМУ
ПІВРІЧЧІ 2023 РОКУ**

Myronenko M.A.

*PhD (Engineering),
Scientific Secretary, State Enterprise
Ya.Ye. Osada Scientific Research
Tube Institute,
Dnipro, Ukraine*

Мироненко М.А.

*к.т.н., учений секретар Державного
підприємства «Науково-дослідний
та конструкторсько-технологічний
інститут трубної промисловості
імені Я.Ю. Осади»,
м. Дніпро, Україна*

Korol R.M.

*PhD (Engineering), Director,
State Enterprise Ya.Ye. Osada Scientific
Research Tube Institute,
Dnipro, Ukraine*

Король Р.М.

*к.т.н., директор Державного
підприємства «Науково-дослідний
та конструкторсько-технологічний
інститут трубної промисловості
імені Я.Ю. Осади»,
м. Дніпро, Україна*

Державне підприємство «Науково-дослідний та конструкторсько-технологічний інститут трубної промисловості ім. Я.Ю. Осади» (скор. ДП «НДТ»), засноване 29 грудня 1937 року в м. Дніпропетровську [1]. В січні 1992 року було одним із засновників Об'єднання підприємств «Укртрубопром». До складу цього Об'єднання нині входять основні виробники труб України (понад 10 підприємств). Саме аналізу основних показників виробничої діяльності та перспективам розвитку трубних підприємств України, які входять до складу «Укртрубопром» присвячено наведений нижче матеріал.

За перші шість місяців 2023 року виробництво труб в Україні загалом склало 381,7 тис. т., що на 20,3 тис. т. більше, ніж за аналогічний період 2022 року. За даними митних органів у першому півріччі 2023 року було експортовано 197,5 тис. т. труб, що на 1,6% менше, ніж у першому півріччі 2022 року.

Головними імпортерами труб вітчизняного виробництва були країни ЄС – 114,4 тис. т. (57,9%); Північна Америка – 46,4 тис. т. (23,5%) та Азія – 26,5 тис. т. (13,4%).

У проаналізованому періоді труби українських виробників відвантажувались до 49 країн світу. Водночас за такий же період 2022 року споживачами вітчизняних труб були замовники з 65 країн світу. Таке суттєве зменшення кількості країн-споживачів обумовлене активними бойовими діями на теренах держави через війну РФ проти України, повномасштабна фаза якої триває від 24 лютого 2022 року.

Окремо варто зазначити, що відбулось суттєве падіння виробництва електрозварних труб (-74,9%), а також центробіжнolitих (-69,6%) у порівнянні з аналогічним періодом 2022 року. Щодо перших відбулося згортання вітчизняного ринку, щодо других – ускладнена логістика із зовнішніми споживачами за кордонами нашої держави.

Виробництво труб зі сплавів на основі титану також суттєво просіло у першому півріччі 2023 року і склало лише 0,7 т., що на 96,7% менше, від того, що було виготовлено у першому півріччі 2022 року.

Водночас показники, які характеризують продуктивність праці на підприємствах, що перебувають під егідою «Укртрубопром» у першому півріччі 2023 року в діючих цінах показали позитивну динаміку і зросли на 74,1% або 1315,98 тис. грн./чол. За рахунок збільшення обсягу виробництва товарної продукції на 44% або 7897,7 млн. грн.

Середньосписочна чисельність штатних працівників на підприємствах, які входять до Об'єднання «Укртрубопром» за перше півріччя 2023 року склала 8545 чол., що менше, ніж за перше півріччя 2022 року на 1673 чол. за загальною чисельністю.

В той же час, згідно з інформацією, яка була надана авторам, заробітна плата на підприємствах «Укртрубопром» у середньомісячному вимірі за перше півріччя 2023 року зросла на 37,4% або на 5861,72 грн. й склала 21531,67 грн. причому позитивна динаміка має тренд на збереженні і до кінця 2023 року.

Спираючись на інформацію, яку отримують співробітники ДП «НДТГ», виконуючи різноманітні експертизи на замовлення державних органів України також варто зазначити, що за перше півріччя 2023 року суттєво зросла частка труб на вітчизняному ринкові, які потрапляють на нього у незаконний спосіб. Факти недоброчесної конкуренції мають систематичний характер і можуть нині розглядатися як ще один фронт у боротьбі за саме існування української держави.

Підводячи підсумок всьому вищесказаному варто зазначити наступне.

По-перше, війна на території України вкрай негативно впливає перш за все на зміну логістичних маршрутів руху виготовленої в державі продукції, зокрема і труб.

По-друге, через ускладнену логістику вітчизняні виробники не мають змоги вчасно виконувати замовлення навіть на традиційних ринках збуту, що негативно позначається на їхній фінансовій стійкості.

По-третє, за понад рік активних бойових дій в Україні внаслідок неспровокованої агресії РФ відбулася певна адаптація бізнесу до нових умов воєнного часу, що наочно засвідчують деякі показники виробничої і господарської діяльності вітчизняних трубних підприємств.

Перспективи подальшого розвитку підприємств трубної галузі України до завершення війни перебувають у стані перманентної невизначеності.

Перелік використаних джерел

1. Король Р.М., Мироненко М.А., Рябець М.А. Розвиток галузевої науково-дослідної установи державної форми власності в умовах перманентної зовнішньої агресії. *International Partnership and Cooperation of Ukraine in Wartime: Collective monograph* / edited by D. Nascimento, G. Starchenko. University of Coimbra, Portugal – Chernihiv: REICST, 2022. Pp. 159–174. DOI: <https://doi.org/10.54929/monograph-02-2022-01-12>